Пам'ятай... про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ГРУДНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 9, 1981 No. 232. VOL. LXXXVIII.

ПАТРІЯРХ ЙОСИФ СТАВ ЧЛЕНОМ ПАПСЬКОЇ АКАДЕМІЇ СВ. ТОМИ

Рим, Італія. — У середу, 11-го листопада ц.р., в часі окремого академічного зібрання тут в палаті „Канчелєрія Апостоліка", Блаженніший Патріярх Йосиф одержав грамоту номінації на члена Папської Академії св. Томи.

Патріярх Йосиф

Академію св. Томи створив тому 100 років Папа Лев XIII рівночасно з появою його енцикліки „Етерні Патріс", якою відновив і закріпив богословські і філософічні студії згідно з мисленням Томи Аквінатського і тим визнав богословську науку св. Томи наукою католицької Церкви („Томе доктрінам Екклезія суам феціт"), зобов'язуючи католицькі університети і Духовні Семінарії держатись принципів, висновків та напрямів цього великого мислителя католицької Церкви. В 1980 році з нагоди 100-річчя появи тієї енцикліки відбувся в Римі томістичний конгрес, присвячений енцикліці і питанню томістичних студій в сучаснім світі і в сучасній богословії.

Папська Академія св. Томи, згідно з постановою її основника Папи Лева XIII, має 40 членів. Членом її може стати той, що своїми студіями і творами причинився до поглиблення і застосування науки св. Томи.

Патріярх Йосиф став номінованим членом тієї Академії зокрема за свої твори: „De amore mutuo et reflexo in processione Spiritus Sancti", „De valore S. Thomae Aquinatis pro Unione eiusque influxu in theologiam orientalem", „De principio spirationis in SS. Trinitate", „Num Spiritus Sanctus a Filio distinguatur, si ab eo non procederet?", „De septenario numero Sacramentorum apud Orientales uti vinculo Unionis et conservationis fidei". Всі ті праці вичислив голова Академії кардинал Чаппі, представляючи особу Патріярха Йосифа присутнім під час академічного зібрання. Також згадав, що Блаженніший довгі роки був ректором Богословської Академії у Львові, головою Богословського Наукового Товариства і редактором журналу „Богословія", а на кінець підкреслив довголітнє його ісповідництво.

Між своїми працями має Блаженніший також твори: „Св. Тома і теологія Сходу", „Св. Тома з Аквіну і схолястика". Також в інших своїх писаннях Блаженніший ставив перед очі нашим студентам богословії і нашій інтелігенції вагомість особи св. Томи. Це було підкреслене в часі вручення номінаційної грамоти, яка має дату 19-го травня 1980 року.

В часі врочистого зібрання були присутні кардинали: Чаппі, Паляцціні і Чіварді. Між новоіменованими були також кардинал Сірі архиєпископ Ґенуї, Муньоз Веґа, архиєпископ Кіто (Еквадор), Гефнер, архиєпископ Кельну, Рацінгер архиєпископ Мюнхену і Паляцціні, префект Конґреґації для справ святих. Тепер в Академії є точно 40 осіб.

Відбулася Українсько-литовська зустріч у Філядельфії

Перший ряд (зліва): Ніля Павлюк, Сімас Кудірка, Дзвінка Швед, Леся Стахів-Дяченко, Ігор Мірчук; другий ряд (зліва): Слава Стефанишин, Меляся Сарахман, Галя Козак-Левицька, Слава Головей, Ріма Міронес, Стен Ґетзіс, колишній голова литовсько-американської громади і кореспондент „Свободи" Я. Татомир.

Філядельфія, Па. (Я.Татомир). — У середу, 2-го грудня ц.р., тут, у домі інж. Романа і Дзвінки Шведів, відбулася зустріч філядельфійської Ліги Проти Знеславлювання Українського Імени з провідними діячами литовсько - американської громади.

Метою тієї зустрічі було обговорення справ, які є актуальними для обох етнічних груп, поділитися дотеперішнім досвідом у роз'язуванні цих актуальних справ і нав'язати ближчий контакт.

Зустріч була вдала. Присутні усвідомили можливість співпр... ...исті із такої співпраці, яка повинна існувати між двома національними групами, що мають відносно багато спільного історичного коріння.

ДЕЯКІ РЕЧНИКИ ТЕПЕРІШНЬОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ у Вашінґтоні переконують президента Роналда Реґена, щоб він наказав амбасадорові З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй Джін Киркпатрик припинити підтримку для Курта Вальдгайма, дотеперішнього генерального секретаря ОН, який старається про перевибір на третю каденцію. Співробітники Реґена дораджують шукати іншого альтернативного кандидата. Настирлива вимога ЗСА щодо кандидатури Вальдгайма може насторожити країни так званого третього світу проти Америки, бо вони у цьому змагу підтримують танзанійського міністра закордонних справ Саліма А. Саліма. Країни третього світу пообіцяли навіть, що вони підтримають засуд Совєтського Союзу за аґресію в Афганістані, якщо ЗСА перестануть підтримувати К. Вальдгайма.

Українські науковці візьмуть участь в з'їзді ААТСЕЕЛ

Ню Йорк, Н.Й. (В.Ж.) — В днях 28-30 грудня в готелі при Медісон авеню і 45-ій вулиці, відбудеться річний з'їзд Американської Асоціації Вчителів Слов'янських і Східньоевропейських Мов (ААТСЕЕЛ), на якому працюватимуть теж чотири українські секції: української літератури, Інтернаціонального Товариства Івана Франка, секція для відмічення 400-річчя від появи Острозької Біблії і Філологічна Секція НТШ. Засідання цих секцій відбуватимуться 30-го грудня в кімнаті „Бродвей світ" від 11-ої години ранку до 8-ої години вечора з перервами на обід і вечерю.

На секції української літератури (голова д-р Елеонора К.Адамс, Темпл університет, секретар д-р Роман С.Кухар, Форт Гейс стейтовий університет) будуть заслухані такі доповіді: „Українські жінки й їх місце в суспільстві" (д-р Наталія Каликин, Триниті коледж); „Подорож з учителем — апокаліптична візія" ід-р Віталій Кейс, коледж св. Петра); „Якою мірою Гоголь українець?" (д-р Зенон Кук, Толідо університет).

На секції Інтернаціонального Товариства Івана Франка (голова Володимир Т. Жила, Тексас Тек університет, секретар д-р Дмитро М.Штогрин, Іллинойський університет, Урбана Шампейн) з доповідями виступатимуть: д-р Д. Б. Чопик (Юта унівеситет) — „Ранні переклади поезії Шевченка серед південних слов'ян"; д-р Ярослав Б.Рудницький (Манітобський університет) — „Найновіше совєтське видання творів Івана Франка"; д-р Ася Гумецька (Мишиґенський університет) — „Експресивність ліричних творів Івана Франка"; д-р Василь Лев (Український Католицький Університет в Римі) — „Іван Франко й Крехівська Палея"; д-р В.Жила (Тексас Тек універитет) — „Іван Франко і його порівняльні студії в дільниці фолкльору".

В цьому році д-р Д.Б.Чопик зорганізував окрему секцію для відзначення 400-річчя визначної пам'ятки друкарства в Україні — Острозької Біблії. Острозька Біблія, надрукована 1581 року І.Федоровим у Острозі, є першим повним виданням Біблії у перекладі староукраїнською мовою. На цій секції з доповідями виступатимуть: д-р Д.Б.Чопик —„Фон і обґрунтування, що привели до публікації Острозької Біблії"; д-р Д.М. Штогрин — „Вивчення полемічної літератури на семінарі Володимира Перця в Київському університеті в роках 1906-1914";д-р Богдан Струмінський (Український Науковий Інститут Гарвардського університету) — „Використання острозької Біблії в Словнику Беринди".

Від 6-8-ої години вечора, 30-го грудня, відбуватиметься засідання Філологічної Секції НТШ під проводом голови д-ра В.Лева. На цьому засіданні буде заслухана одна доповідь, як також відбудеться спільна гутірка про працю кожного члена секції і представлення нових членів секції.

Крім того, ще інші українські науковці візьмуть участь в інших секціях ААТСЕЕЛ. Д-р Роберт Карп'як (УніверситетВатерлу, Канада), є секретарем секції слов'янських і східньоевропейських літератур. На цій секції доповідатиме д-р Марта Кухар (Іллинойський університет, Чикаґо) — „Шевченко й Герцен". Д-р Наталія К. Мойл-Чопик (Університет Вірджінії в Шарлотсвіллі) доповідатиме на секції фолкльору та його соціяльної ролі в минулому й теперішньому. Тема її доповіді „Русалки й смерть, спричинена втоненням — символізм води в російському фолкльорі". Д-р Володимир Карпинич є головою секції слов'янської й східньоевропейської драми після Другої світової війни. На секції „Поема в російській і совєтській літературі буде заслухана доповідь на тему „Дві поеми революції: поема Блока — „Дванадцять" і поема Тичини „Замість сонетів і октав".

Зростає роля султанату Оман

Мускат, Оман. — В столиці султанату Оман, Мускаті, останні тижні принесли чималі зміни. Уряд тієї невеличкої країни рішився взяти участь у великих військових маневрах, закодованих „Ясна зоря", що обіймають великий простір від західних границь Єгипту аж до морського просмику Ормуз, який замикає доступ до Перської затоки.

Завдяки своєму географічному положенню ця невеличка країна — 120,000 квадратових миль простору й мешне, як мільйон мешканців — привернула до себе загальну увагу. Коли проголошено плян відбути маневри військових частин ЗСА при співпраці та співучасти сомалійських, суданських і єгипетських військ, а також невеличких збройних сил Оману, проти Оману почався натиск з усіх боків, щоб не допустити його до участи в маневрах, ані не дозволити американським збройним силам вжити територіяльні води й сушу для вправ. Натиск цей, а навіть застрашування з боку Совєтського Союзу не мали наслідків і Оман участь у військових вправах взяв та погодився на вживання його територіяльних вод і території для вправ.

Спільні американські й англійські морські сили виконали вправи на водах Арабського моря, яке притикає до берегів Оману, а відтак десантні частини висадилися на його береги. Летунство ЗСА і Великої Британії на переміну вживало свої авіоматки та летовища в Омані. Хоч число військових відділів, які брали участь у тих вправах не

(Закінчення на стор. 4)

СПРОСТОВАННЯ

У звідомленні старшого обласного організатора Степана Гавриша про організаційні збори Філядельфійської Округи п.з. „Філядельфійська Округа вручила д-рові Іванові Флисові 50 нових аплікацій" („Свобода" ч. 228 з 3-го грудня) вкралася неточність.

С. Гавриш, який опікується округами — Філядельфія, Аллентавн, Скрентон і Вілкс-Беррі, на організаційних зборах філядельфійської Округи звітував з організаційних здобутків цілого УНСоюзу. Подав, що на заплянованих на 1981 рік нових членів, забезпечених сумою $10,000,000, по кінець жовтня придбано 1,292 нові члени, з чого округи пенсильванійського стейту приєднали 530 нових членів, що становить майже половину придбаних всіми округами Америки і Канади членів.

Щоб справити ці неточності, які впроваджують у блуд читачів, подаємо, що по кінець жовтня 1981 року приєднано 1,586 нових членів, забезпечених на суму $4,116,500. З цього числа округи, якими опікується С. Гавриш, приєднали по кінець жовтня 1981 року 431 членів, забезпечивши їх сумою $1,062,500. У цьому числі є 79 грамот акцидентового забезпечення.

Піттсбурзька Округа не є під опікою обласного організатора С.Гавриша.

Організаційний Відділ УНС

КАДДАФІ ЗАПЕРЕЧУЄ ЗМОВУ ВБИТИ РЕҐЕНА

Триполі, Лівія. — В одному із своїх численних інтерв'ю в телебаченні лідер Лівії Муаммар Каддафі заперечив, що він, або його співробітники вислали до ЗСА терористів з дорученням вбити президента Роналда Реґена. Каддафі сказав: „Я зовсім певно знаю, що ми не вислали людей вбити президента Реґена, ані будь кого іншого".

Заперечення Каддафі прийшло у наслідок того, що світова преса й інші засоби масової інформацілї подають багато вісток і точніших даних про висилку терористів з Лівії з дорученням вбити Президента. Каддафі вже не раз висилав скритовбивників з дорученням усунути його ворогів в різних країнах світу. Вбивства противників Каддафі в різних містах Европи мали неодноразово місце й різні державні уряди загрозили зірванням дипломатичних зв'язків і іншими санкціями, якщо лівійці не припинять того роду акцій. Також в ЗСА була спроба вбити противника Каддафі, але вона не вдалася.

Заперечення Каддафі викликало реакцію з боку різних міжнародних чинників, а зокрема з боку американців. Сенатор демократ Даніел Мойниген, у своєму телевізійному виступі сказав: „Той чоловік (Каддафі) бреше". Так само інші поінформовані про дійсний стан справи висловили недовір'я до заяви Каддафі.

Каддафі у своїх телевізійних виступах не тільки заперечив, що лівійські чинники підготовляють вбивство президента Реґена, але він також напав на Президента та взагалі на ЗСА. Президентові він закинув брак розуму й нездібність керувати такою великою країною, як Америка та заявив, що Лівія „готова провадити війну з ЗСА, бо ЗСА атакують Лівію". Крім цього він додав, що американські секретні агенти „пробували його вбити, отруїти його харчі та багато інших подібних речей".

Не зважаючи на численні докази, зізнання приловлених вбивників, речеві матеріяли, Каддафі заперечив, будьтоби Лівія будь-коли плянувала, чи доручила вбити будького у світі. На питання про різні вбивства, які мали місце, в яких загинули лівійські противники Каддафі, а вбивники виявилися найманими лівійськими агентами, Каддафі це все заперечив.

Американська секретна служба представила речові докази, двом сенаторам, провідникові республіканців у Сенаті Говардові Бейкерові та лідерові демократів у Сенаті Робертові Бирдові, які після того заявили: „Небезпека вбивства існує й як виглядає походить вона з Лівії".

У світі

ПІСЛЯ ЗІБРАННЯ ДОКЛАДНИХ ІНФОРМАЦІЙ і іхньої всебічної перевірки американські урядові чинники опублікували дані про атомове озброєння совєтських кораблів і підводних човнів. У відрізненні від підводних човнів інших країн, які виходять на повне море здебільшого без готової до вжитку атомової зброї, совєтські підводні човни майже завжди таку зброю мають. Навіть тоді, коли ці човни вживані для спеціяльних завдань, які не мають нічого спільного з вжиттям атомової зброї, совєтські човни її мають. Підтвердив цей факт також випадок з совєтським підводним човном, який тайно оперував на територіяльних водах Швеції й осів припадково на мілині поблизу великої шведської морської бази. Американське командування нормально не подає, на яких американських кораблях, а зокрема підводних човнах є атомова зброя, але загально відомо, що тільки ті кораблі, які мають викидні для ракет, мають при них і відповідні бомби для вправ. З підводних човнів тільки човни типу атакуючих мають на своєму покладі атомову зброю. Всі інші її не мають.

ВСУПЕРЕЧ ПЕРЕДБАЧУВАННЯМ західньонімецьких урядових чинників започаткування американсько-совєтської конференції в справі обмеження атомової зброї в Женеві не привело до загального заспокоєння в Европі, а зокрема в Західній Німеччині. Саме тепер проходять в Західній Німеччині районові й окружні конференції обидвох членів привладної коаліції, Соціял-демократичної партії Західньої Німеччини й Партії Вільних демократів. На зборах і конференціях тих партій головною темою є справа атомової зброї на теренах Німеччини й взагалі Европи. Конференції обидвох партій ухвалюють резолюції проти приміщування 1983 року американських ракет на німецькому терені. В часі конференцій, на яких виступає канцлер Гельмут Шмідт крайні ліві елементи його партії демонструють проти нього і вивішуть різні написи та транспаранти, як наприклад „Шмідт — канцлер війни", або „Геть Шмідта!"

В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ еспанської демократичної конституції 100 еспанських старшин, в тому значне число вищих старшин, опублікували спільний лист в обороні своїх товаришів, які брали участь у різних змовах проти демократичної системи та проти вмішування політично-партійних елементів у військові справи. Всі старшини, які підписали того листа, належать до ґарнізону столиці. За цей вчинок їм заборонено на якийсь час опускати приміщення їхніх касарень.

ПІСЛЯ ВІДВІДИН ЛИВАНУ Й СИРІЇ СПЕЦІЯЛЬНИЙ висланник президента Роналда Реґена Филип Габіб прибув до Ріяду, столиці Савдійської Арабії. В усіх країнах, де він зупинявся, Габіб робив заходи для скріплення існуючого перемир'я та для підготови тривалого миру. Зразу після прибуття до Ріяду Габіб розпочав розмови з престолонаслідником Фагдом. Предметом розмов були заходи для нормалізації відносин між арабськими країнами та Ізраїлем, а зокрема справа проєкту Савдійської Арабії. Савдійський проєкт, що складається із восьми точок, постулював звільнення всіх заселених арабами земель в Ізраїлі і утворення з них палестинської держави, але в сьомій точці він посередньо пропонував визнання існування держави Ізраїля. Саме через ту точку розлетілася панарабська конференція у Фезі, Марокко, ціллю якої було обговорити ті всі точки й зайняти до них спільне становище. Після розмов у Ріяді Габіб відлетів до Ізраїля, де він відбуде подібні розмови як у всіх інших країнах того обширу, де він побував.

В СХІДНІЙ ЧАСТИНІ РЕСПУБЛІКИ ЧАД зміцнили свою діяльність партизанські з'єднання колишнього міністра оборони Гіссена Габре. Колишній міністер Габре після усунення його з кабінету розпочав боротьбу з теперішнім режимом. Режимові допоміг виграти громадянську війну лідер Лівії Муаммар Каддафі, який вислав значні військові частини йому на допомогу. Після відходу лівійців, інші африканські країни почали присилати свої військові частини, щоб захищати уряд, але ті частини ще не осягнули повного числа й не зорганізувалися так, щоб могти виступати.

У ПОЛЬЩІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПРОЦЕС ВЗАЄМНИХ ОБВИНУВАЧЕНЬ

Варшава, Польща. — Не зважаючи на те, що провідники вільної профспілки „Солідарність" грозили генеральним 24-годинним страйком і відкиненням пропозиції приступлення до Ради народного порозуміння, яка мала б бути буцімто коаліцією компартії, „Солідарности" і Римо-Католицької Церкви, уряд прем'єр-міністра Войцеха Ярузельского, а тим більше компартія, якої він являється першим секретарем, наказали парляментові прийняти закон про заборону страйків в Польщі.

Крім того прем'єр В. Ярузельскі закинув профспілковим діячам, що вони зламали домовленість про створення Ради і стримлять знову до конфронтації з урядом. Як відомо, причиною загострення конфлікту між робітництвом і урядом та компартією були події в академії пожежників у Варшаві і страйк 300 кадетів цієї школи, який був, на наказ уряду, силою зліквідований поліцією при допомозі військових гелікоптерів та парамілітарних частин.

В суботу, 5-го грудня ц.р., голова Крайового комітету вільної профспілки „Солідарність" Лех Валєнса зустрівся на довшій розмові з примасом Польської Римо-Католицької Церкви Архиєпископом Юзефом Ґлемпом, правдоподібно з метою продискутувати з ним змінливу ситуацію і виникнення нового напруження між робітництвом і компартією. Профспілкова інформаційна служба, повідомляючи про цю зустріч, не входить в подробиці розмови Архиєпископа Й. Ґлемпа і Л. Валєнси, а церковні чинник заявили тільки, що розмова тривала дві і пів години. Сам Архиєпископ Й. Ґлем заявив опісля, що він все був і є готовий посередничати між профспілкою і урядом для добра народу і заспокоєння ситуації в країні.

Напередодні цієї розмови, тобто 4-го грудня, відбулась зустріч Л. Валєнси з прем'єром В. Ярузельским, у якій брав участь також Архиєпископ Й. Ґлемп. Темою розмови були справи створення вже згаданої Ради.

Ситуація дещо ускладнилась також з причини опублікування листа совєтських лідерів секретаря ЦК КПСС Леоніда І. Брежнєва і голови Ради Міністрів Ніколая Тіхонова, у якому совєтські чинники висловлюють повну і беззастережну підтримку тим польським патріотам, які змагаються за так званий „конституційний комунізм" в Польщі і провідну ролю польських комуністів в житті народу. В листі висловлюється переконання, що Польська народна Республіка залишиться „невід'ємною частиною комуністичної спільноти". Лист Брежнєва і Тіхонова був нібито відповіддю на привітальну телеграму Варшави з нагоди жовтневої большевицької революції.

Деякі політичні спостерігачі і аналітики висловили погляд, що публікація цього листа і попередні події, зокрема насильна ліквідація страйку молодих пожежників і теперішні заяви урядових речників, а також взаємні обвинувачення свідчать, що Польща наближається до нової кризи.

В Америці

В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ ЗНАЧНО ПІДВИЩИВСЯ відсоток безробіття в З'єднаних Стейтах Америки з причини масового звільнення робітників не тільки автомобільної індустрії, але також інших ділянок економії Тепер відсоток безробіття становить 8,4 найвищий від 1974-75 років, коли безробіття збільшилось було до 9 відсотків, але, як кажуть економічні спеціялісти, тоді панувала гостра рецесія, без порівняння гостріша від теперішньої. Бюро статистики і праці інформує, що в листопаді 9,004,000 робітників було без праці із загального числа 107 мільйонів працездатних громадян. В метрополіях Ню Йорку і Ню Джерзі безробіття становить 7,5 відсотка. Найвище число безробіття занотовано у стейтах Мишиґен і Огайо.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ВИДАВ екзекутивне зарядження для працівників Центральної Розвідчої Аґенції, які, починаючи від дня цього зарядження, мають право збирати інформації від американців тут в ЗСА і поза кордонами Америки, отже Сі-Ай-Ей має право це робити без окремого судогово дозволу, як це було раніше. Ця нова версія екзекутивного зарядження підписана Президентом не згадує більше про дозвіл для розвідчої аґенції інфільтрувати американські організації і установи, проти чого сильно виступала Юнія оборони громадських свобід і велике число членів Сенату й Палати Репрезентантів.

НАПЛИВ НЕЛЕҐАЛЬНИХ ВТІКАЧІВ З ҐАЇТІ НА Флориду значно зменшився від часу коли президент Роналд Реґен дав зарядження прибережній сторожі завертати кораблі і човни з нелеґальними еміґрантами і повертати їх назад до ґаїтських портів. Тільки 47 ґаїтців зуміли прибитись до берегів З'єднаних Стейтів Америки в листопаді ц.р. В тому самому часі минулого року число нелеґальних еміґрантів становило 1,021 осіб. Речник Служби іміґрації і натуралізації Верн Джарвіс заявив, що до кінця жовтня 1981 року прибуло до ЗСА нелеґально тільки 306 ґаїтців. В жовтні 1980 року це число становило 1,280 осіб. Від 10-го жовтня ц.р. прибережна служба зупинила 38 кораблів і човнів, але тільки один з них перевозив втікачів, які у числі 56 осіб були негайно повернені ґаїтським чинникам.

НЕНАДІЙНА СНІГОВА БУРЯ НАВІСТИЛА СТЕЙТИ Нової Англії і покрила 20-інчовим шаром снігу Бостон і багато інших місцевостей стейтів Массачусетс, Коннектикат і Ровд Айленд. Метеорологи завважують, що такої непередбаченої раніше снігової бурі з вітром силою 50 миль на годину, вони не зареєстрували ще від 1926 року. Метеорологи заповідали тільки від одного до двох інчів снігу, який нібито мав перетворитися в дощ. Але яке було розчарування мешканців цих околиць, коли вони мусіли відкопуватись від глибокого снігу при низькій температурі і сильному вітрі. Багатьох осіб сніговія застала у дорозі і їм дістатись до дому допомагала поліція і працівники санітарної служби. У наслідок цієї бурі понад 60,000 осіб були позбавлені електрики. Одинокими вдоволеними з цієї нагоди були лещатарські ресорти, які скоріше, як вони передбачали, змогли відкрити лещатарський сезон.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 12-го грудня 1981 року (до числа за новим календарем), та до 19-го грудня 1981 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих речинців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303
P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Нова ситуація над Чорним морем

Після триденних переговорів секретаря оборони ЗСА Каспара Вайнберґера з головою владної хунти в Туреччині, генералом Кеннаном Евреном, міністром оборони Туреччини, Галюком Баюлькеном та іншими провідними політиками підписано спільний комунікат, в якому сказано, що сильна Туреччина „є життєво конечною для оборонного потенціялу НАТО і творить важливий чинник стабільности свого обширу".

Ще 15 місяців тому Туреччина була над берегом пропасти. Внутрішній хаос і безладдя, економіка в застої, адміністрація в країні заломана і непевна, що робити далі, а над тим усім панував небувалий терор, який щоденно пожирав десятки невинних жертв. Фактичним володарем країни ставали терористичні групи, які зброєю змушували до послуху, зброєю виривали в населення харчі й гроші, а смертю карали тих, що їм беззастережно не повинувалися. Навіть поліція й державна безпека зі страху, або шляхом перекупства ставала знаряддям у руках бандитів; арештованих убивників звільнювано, судді їх боялися судити, а коли й засудили, то ті опісля тікали з тюрми. Найвимовнішою ілюстрацією до того був терорист Аджя, який намагався вбити Папу Римського, Івана Павла II, але тільки важко його поранив.

Кінець тому поклали військовики на чолі з генералом Кеннаном Евреном, які 12-го вересня 1980 року вчинили державний переворот, перебрали владу, припинили діяльність усіх партій, а внутрішньому неладові й теророві протиставили сильну й рішучу владу. На висліди тієї нової політики не довго треба було чекати. Бандити пішли під суд, в потребі покарано їх смертю, розклад припинено, почала оживати економіка, віддихнуло суспільство. Туреччина стає на ноги, а одночасно з тим стає чинником на Близькому Сході, а зокрема в районі Чорного моря. Стає вона чинником, з яким усі мусять рахуватися, а в першу чергу мусить рахуватися СССР. Бо це 45 мільйонів людей на 300,946 квадратних кілометрах, людей, які є добрими працівниками, плекають здорове родинне життя і є в потребі хоробрими вояками, як це вони останньо ще раз виявили у корейській війні, коли одна їхня дивізія знаменито боролася на боці західніх союзників.

Спільним протоколом, підписаним у висліді переговорів з секретарем Вайнберґером, Туреччина зробила після внутрішнього успокоєння ще один великий крок у напрямі перебрання того завдання, яке тільки вона може виконати, зокрема після того як грецький уряд соціяліста Андреаса Папандреу заговорив про вихід з військового сектора НАТО, про ревізію статусу, або також вихід з Европейського спільного ринку та про усунення з території Греції американських баз, які є єдиною справжньою силовою опорою системи Нато, якщо не враховувати грецьких збройних сил.

Приверненням внутрішньої рівноваги та забезпеченням всесторонньої допомоги з боку ЗСА Туреччина зразу зміцнила свої позиції і скріпила найбільш на схід висунену ланку оборонного ланцюга НАТО. Ланцюг цей фактично був зовсім завис у повітрі, а тепер Туреччина має всі шанси, щоб привернути йому всю його вагу. ЗСА через секретаря оборони погодилися в бюджетовому 1982 році достачити Туреччині 703 мільйони допомоги, а з того 403 мільйони військової, а 300 економічної. Значна частина тієї допомоги після відповідної ухвали Конґресу ЗСА стане фактично безповоротним подарунком. Одночасно з мілітарною і економічною допомогою ЗСА прийшли з політичною допомогою Туреччині. В дальших роках допомога буде збільшена.

Після однорічного володіння військової хунти в Туреччині знову стають щораз голоснішими політичні партії, які домагаються передачі їм влади. Військова хунта не заперечує, що передасть владу цивільним чинникам, а в тому і партіям, але щойно після повної й тривалої стабілізації країни, після викорінення тероризму дощенту та після ухвалення нової конституції, яка саме тепер є у підготові. Одначе це не задоволяє партійних діячів і вони звертаються за інтервенцією до своїх західніх сусідів, за допомогою, а ті з нею не баряться. В західніх країнах не лише зачали натискати на Туреччину в справі передачі влади партіям, але також для зміцнення тиску країни Европейського спільного ринку завісити допомогу Туреччині в сумі 600 мільйонів долярів. ЗСА устами Вайнберґера заявили, що в існуючій ситуації, вони, як і всі інші країни Заходу мусять підтримати Туреччину і її теперішній режим. Вайнберґер заявив, що заведення порядку й безпеки в країні є єдиною й найпевнішою дорогою для забезпечення кожній людині її людських прав.

Таким чином Туреччина перебрала функцію того ключового елементу, який пов'язує оборонну систему Заходу від Атлантику й Західньої Европи з її елементами на Близькому Сході, в Перській затоці і аж до Індійського океану. А це дає змогу спокійніше дивитися на розвиток подій на оборонній лінії північ-південь, тобто будувати оборону й протиставитися натискові Москви, який розвивається з півночі на південь в так званій „дузі кризи". „Дуга кризи" простягається власне від Греції і Туреччини через арабські країни і Пакістан аж до кордонів Китаю.

Іван Кедрин

НЕАКТУАЛЬНА, АЛЕ ПОТРІБНА ДИСКУСІЯ

I

Коли в Україні панує такий страх, що за голосну українську мову на публічному місці або за недільне відвідування церкви грозить втрата заробітної праці або ще більше лихо для смільчака і його родини, то навіть трохи смішно дискутувати на тему, чи в майбутній українській ні від кого незалежній державі має бути республіканський чи монархістичний (гетьманський) устрій). Але дискутувати треба, бо це ділянка політичної думки. А без розуміння і поглиблення політичної думки нема зрілого суспільства. Політична думка стосується минулого, щоб учитися на помилках, — сучасного, щоби вміти розрізнювати ідеологію від політики і тактики, і майбутнього, щоби бути приготованим на різні можливі події.

Поштовх до цих міркувань дала поява невеликої книжечки проф. Богдана Коваля „Державним руслом Гетьманщини" — Думки про республіку і монархію" (Торонто—Ню Йорк, 1981), при чому автор брошури у дописці до автора цих рядків зазначив, що буде вдячний „навіть за неґативну критику". Не треба критикувати, а треба дискутувати, хоч і не погоджуючись. І дискутувати з думками, висловленими у названій брошурі можна тому, що вони сказані у спокійному тоні на культурний лад, що — до речі — рідкісна поява у діячів гетьманського руху: бувало — вони заперечували не раз своїм образливим і напастливим тоном правду, що гетьманці — це ж консерватисти, а консерватизм вимагає власне спокійного, зрілого, речевого і розумового, а не чуттєвого і пристрасного підходу.

Проф. Коваль влегшує дискусію ще своєю заявою: „Зайвим є пригадувати, що ми думаємо про конституційну монархію, а не про абсолютизм монаршого правління". Жаль, що автор не поставив крапки над „і", добавивши ще слова „демократичну конституцію..." Бо конституції бувають різні і совєтська конституція теж „найдемократичніша у світі". Не маємо сумніву, що проф. Б. Коваль, який кількакратно покликується на монархістичну систему в Англії, має на увазі справжню демократію, таку, яка панує в Англії, де нема одностайної конституції, а є традиція „Великої хартії свобід" з 1215 року, доповненої безліччю законів, і де теперішній монарх має куди менші права і прероґативи, як губернатор будь-котрого з 50-ти американських стейтів. Престольну промову при відкритті парляментарної сесії відчитує Єлисавета II з тексту, що його передав їй прем'єр, вона приймає тих чужинецьких достойників, що їй поручає її уряд, — але вона користується повагою і популярністю, бо вона має, за собою велетенський престижевий атут: традицію.

Отож Б. Коваль серед арґументів у користь майбутнього гетманського режиму в Україні має безумовно деякі такі арґументи, які заслуговують на увагу: кращу підготову наступника гетьманського престолу, — більший авторитет, — стабільність влади, та, щонайважливіше, традиціоналізм, навя'язання до історичної Гетьманщини. Немає теж найменшого сумніву, що куди краще для народу і країни мати розумного монарха (гетьмана), аніж нерозумного президента республіки. Немає теж сумніву, що за монархії (гетьманату) існує вужче поле для демагогії і ширше поле для розрізнювання волі від сваволі.

У книжці Б. Коваля червоною ниткою в'ються два головні моменти: таврування соціялізму в Україні, як причини упадку української державности, і персональне прославлювання Павла Скоропадського. Найбільшою помилкою автора є його підхід до часу української війни-революції 1917-1920 років з погляду нинішніх відносин і нинішнього укладу внутрішніх суспільно-політичних сил в українській громаді, а не з погляду тих відносин, які існували тоді, тому 60 років з гаком. Ні один з дослідників новітньої історії України не заперечує, що тодішня поведінка будівничих української держави була сповнена аматорщини, імпровізації й дилетантизму. Автор цих рядків ніколи не схилявся до соціялізму, він був і є йому чужий і несприйнятливий. Але згідно з історичною правдою — за царату соціялізм був ідентифікований з протирежимовою опозицією. Де були в Україні ті інші сили, які активно взялися за використання революції — поза соціялістами?! Сьогодні смішно нам і думати, що соціялізм може бути „модою". Але тоді він таки був модою, адже й Сергій Єфремов, Ніковський і їхні однодумці, які не мали нічого спільного зі соціялізмом, належали до партії „Соціялістів-федералістів". І в Галичині мода на соціялізм проявилася у смішній, з нинішнього нашого погляду, зміні назви Націонал-демократичної партії на „Трудову". І як це буває у кожній ґенерації і кожному політичному середовищі — годі всіх підтягати під один знаменник. Помилкою є ставити на одну дошку Винниченка, Микиту Шаповала і Симона Петлюру. Володимир Винниченко був іншим у 1917-18 роках, іншим після переїзду на еміґрацію. Те саме стосується Михайла Грушевського. Хто був тоді, у роках визвольної війни-революції в Україні — той своїми власними очима і вухами міг перевірити, якою величезною популярністю користувалися у найширших колах суспільства Винниченко і Грушевський. Симон Петлюра сам виступив із Соціял-демократичної партії, коли побачив, що її члени ставлять на перше місце соціялізм і щойно на друге — державність. І ніхто в тому часі не міг передбачити, що коли визвольна війна-революція закінчиться повною невдачею, Винниченко видаватиме у Відні „Нову Добу" — комуністичний тижневик — навіть після того, як уже утік з Харкова і особисто перевірив вартість „радянської влади в Україні, — і хто міг передбачити, що Михайло Грушевський, справжній батько української визвольної війни-революції, пристане до гурту лівих соціял-революціонерів з їхніми виданнями у Відні та Празі у 20-их роках ?! Але автор

(Продовження на ст. 4)

Михайло Кучер

Благословення

Письменник Д. Панін у своїх спогадах про сталінську каторгу, оповідає про такий випадок. Він, разом із О. Солженіциним, їхали в одному вагоні, лежали на верхніх полицях і про щось розмовляли. Потяг став на переїзді.

Коли потяг став, в'язні подивилися у вікно. Біля переїзду стояла маленька жінка, невиразного віку. На око їй було років сорок. Поморщене худе обличчя, дещо косі очі вказували, що вона з Мордовії, або Чувашії. Одіж на ній була латана-перелатана чорного кольору. На ногах великі розбиті черевики. Голова пов'язана хусткою під підборіддям. Таких постатей мільйони в Совєтському Союзі, тому наші очі ковзнули по ній без уваги. Врешті ми обоє напружилися, як струни. Жінка плакала. З її очей текли сльози. Вона дивилася на вікна вагонів в'язнів і маленькою рукою як лапка птаха, заскорузлою від тяжкої роботи, христила нас дрібними хрестами і плакала. Обличчя було мокре від сліз.

Ми дивилися на неї, як заворожені. Потяг рушив, а вона все христила вагони і плакала. Вона благословляла нас на страждання — ми понесли на чорну північ у своїх серцях її чудовий образ у страшному лахмітті. Я думав, що довгі роки сталінської каторги знищили в мені хвилювання і сантимент, але тут щось здушило мені груди і я довго лежав мовчки.

Я не люблю, — пише далі письменник, — банальних порівнянь, але вона була героїня, страдниця. Вона жила непомітно, але мітла терору зачепила і її родину.

Вона просто існувала і передчасно постаріла, йдучи стежкою життя, без радости й любови, коли кожен місяць і рік лягав каменем на її худі плечі, але вона мала живе тепле серце, яке співчувало і жалувало, і оте співчуття сьогодні щедро віддала чужим їй людям.

Я як би бачив стару темну ікону на покутті на дощі. Це не був Христос, це був якийсь інший суворий святий, перед яким вона ночами клячала, плакала і просила поради. Та мовчав святий.

І тут я сам себе зганив: Що? на комсомольських зборах виступаєш!? Не мовчав святий, бо за її молитву дав їй серце, що вміло любити і жалувати.

Про людей, що гаряче вірили в Бога, зокрема в совєтських концтаборах і які володіли силою молитви вже написано немало. Очевидно закономірності фізіології і фізики залишаються незмінними для всіх в'язнів, але сфера духовности — незалежно від освіти — вносила свій вклад, який часто впливав спасенно на саме безнадійне становище і приносив зцілення. Люди, що володіли силою молитви в таборах, кинені в карцер (внутрішню тюрму), без верхньої одежі, слабої фізичної будови, виходили по двох тижнях здоровими. А молоді, ще не виснажені табором люди, виходили зі зародками сухіт, від яких незабаром помирали. Я, — згадує письменник, — сам бачив такого старого 70-ти літнього, який вийшов з карцеру. Ми питали його, що він робив? Відповідь була дуже проста:-Я молився.– Вона пояснювала все, або нічого. Що варте уваги: такі віруючі люди не вміли, не могли і не хотіли ненавидіти, і не бажали помсти за своє терпіння. Можливо, вони почули в людському пеклі оте з сивої давнини; з хреста Голготи: Прости їм, бо не відають...

Світляна Луцька

ДО УКРАЇНСТВА ПРИЗНАЮТЬСЯ ТІЛЬКИ ВІДВАЖНІ

У Польщі, в містечку Білому Борі Мястківського повіту на Кошалінщині, для приблизно 350-тисячного населення українців, вже 23 роки існує єдина народна школа з українською мовою навчання.

Великі труднощі доводилося перебороти основникам. Щоб добитись дозволу від місцевої влади, вони покликувалися на документ-обіжник ч. 30, який видало Міністерство освіти Польської Народної Республіки 4-го грудня 1956 року про навчання української мови на бажання батьків, де збереться щонайменше сім учнів. У більших осередках українського поселення дозволено відкривати початкові школи з українською мовою навчання. З великими труднощами отримано приміщення та відкрито школу. До тих перших відважних належало подружжя вчителів Володимира та Стефанії Шульгинів, які вдвох двигнули це діло.

Перший навчальний рік починало 30 учнів, які поки приступили до нормального навчання мусіли привести до порядку будинок школи, що нагадував собою руїну. Вигнавши з нього дотогочасних жителів-щурів та упорядкувавши в міру можливостей кляси та площу біля будинку, розпочали навчання в холодному неопаленому приміщенні. Ворожо наставлене польське населення неприхильно ставилося до вчительського складу, учнів та до батьків, які відважилися своїх дітей посилати до школи з українською мовою навчання. Та не зважаючи на це, школа ім. Тараса Шевченка в Білому Борі розвивалася.

У 1961 році школу відновлено, куплено нове шкільне приладдя і подбано про гуртожиток для дітей, які приїжджають сюди на навчання з далеких околиць. При школі існує дитячий хор і музичний гурток, де діти вчаться гри на бандурі та мандоліні. Цей музичний колектив часто виступає на різних концертах у сусідніх селах та повітах. Він — учасник фестивалів української пісні та музики. Колектив навіть здобув перше місце серед польських вокальних груп молоді, у повіті М'ястко. Учні школи часто займали перші й другі місця на воєвідських змаганнях математичної олімпіяди між польськими початкуючими школами. Взагалі в школі високий рівень навчання, а майже всі поступають у середні школи.

Останніми роками і на цю єдину початкову школу з українською мовою навчання прийшов наступ. Влада всілякими способами робить натиск і ставить всякого роду перешкоди, щоб школа сама розв'язалася. Мовляв, немає запотребування на того роду інституції.

Справа полягає в тому, що вже другий рік минає відколи влада забрала під ремонт будинок, в якім міститься школа. Нібито будинок у поганому стані і небезпечно дітям в нім перебувати. Українська школа опинилася буквально на вулиці. У навчальному 1980-1981 році школу переносили з приміщення до приміщення, утруднюючи нормальний хід навчання. З початком цього шкільного року у вересні 1981 року школу ім. Т. Шевченка тимчасово примістили в будинку Рільничого технікуму в Білому Борі, де віддали до вжитку чотири кляси. Тому, що неможливо вмістити всіх учнів у чотирьох клясах, школа працює на дві зміни. В учительському складі є семеро осіб, які серед невідрадних умовин стараються передати своїм учням любов до рідного та заохочують їх до поглиблення знання. Влада твердить, що призначили суму грошей на ремонт школи, але ремонт навіть не розпочато.

Цитую розпачливого листа з Польщі в цій справі:

„...школу, єдину в Польщі з навчанням української мови, віддали під ремонт і вже другий рік як дітей переганяють з місця на місця, бо школу не думають ремонтувати. Може доведеться на вулиці вчити дітей... Так, дорогі, не перестаємо думати про те, що велика, простора і багата земля Україна наша мати, але синам і донькам не вільно на ній жити, тільки на вигнанні по чужих краях, і не вільно признатися до свого походження, бо коли дізнаються — тоді гірка приходить година. Признаються тільки відважні й уперті..."

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Чи були відгуки в російській пресі на ваш відкритий лист О. Солженіцину?

ВІДПОВІДЬ: витяги із статті Я. Сусленського „Головне — злам колоніяльної системи", опубліковані у газеті „Русская мысль" (продовження):

Месіянство росіян — риса далеко не нова. Комуністи лише з диявольським хистом розвинули її. Росія із жандарма Европи обернулася на світового жандарма. Дух великодержавія та месіянства глибоко закорінився у свідомості та крові „руського чоловіка". Коріння російського і совєтського колоніялізму бере свій початок з національної риси „русских людей".

Рідко хто з росіян не мріє про „єдину та неділиму" Росію. Хто з них заперечує, що Владивосток і Калінінград, Мурманськ і Сочі, Ташкент і Береcть, Одеса і Рига, Кишинів і Казань — „наські міста"? Навіть з числа демократів. Благодушний демократ гадає, що демократичний устрій розв'яже всі проблеми. При цьому забувають, що Росія ніколи не дихала повітрям демократії, не має демократичних інститутів та відповідної поведінки, тоді, як тоталітарні та авторитарні традиції дуже міцні.

Та й хто поверне Росію на демократичний шлях розвитку?

Жменька потенційних дисидентів, котра опинившися на Заході, лише на словах має антитоталітарні, антисовєтські настрої, хворобливо переключається на демократичний спосіб життя і нічого фундаментально-конструктивного запропонувати не може.

Російський нарід усе може подарувати своїм владарям: і жорстоку тиранію, і свою безправність, і при-

(Продовження на ст. 3)

Анатоль Курдидик

НАША ПРЕЧИСТА ЗДОБУЛА ДЕЙТОН

I

Як відомо, ми, українці, ніби призначені долею до постійної боротьби за очевидні та найприродніші права, що належаться кожній людині і кожному народові. Ми мусимо відстоювати все, почавши від своєї назви „українці" та назви нашої батьківщини „Україна"; мусимо доказувати, що ми аж ніяк не „раша" чи „савт раша", що ми не різуни-антисеміти, що ми християни, як усі інші, що маємо свою прастару культуру і власну науку, що Москва на 600 літ молодша від Києва, а не навпаки і так далі, і так далі. Ми ведемо постійний змаг скрізь — від Церкви до верстату на праці, — щоб відбивати глум, неуцтво і глупоту, злобу і платну атаку ворожих аґентів.

Одне з таких змагань йде більш двох років на ще одному відтинку, про який і хочемо тут поінформувати.

Випадковість чи зумисність?

У півмільйоновому історичному місті Дейтон у стейті Огайо є найбільший у світі Марійський дослідний центр з Марійською бібліотекою, що громадить, студіює, субсидіює і веде маґістерські та докторські студії з ділянки Маріології — всього, що відноситься до Пречистої і Її культу в усіх його видах. Цей Центр, що існує вже більше 20 років, займає цілий поверх у колосальній та модерній бібліотеці ім. Ройша в комплексі найстаршого університету Дейтон (місто має ще два інші університети) і мав, як подає „Вісник Марійської бібліотеки", ч. 10 з травня 1979, вже тоді 55,000 книжок, 41,000 окремих статтей та вирізків, понад 5,000 ікон та репродукцій, понад 2,000 прозірок, понад 10,000 образків, біля 3,000 поштових карток, приблизно 1,000 фотографій, 80 платівок (тоді тільки почали їх збирати), 75 фільмів, 250 мікрофільмів, велику збірку Марійських поштових марок, поважну монетно-медальну колекцію та біля 150 статуй та статуеток Пречистої. Всі згадані речі є у 50 різних мовах, але й не дивно — донедавна ніхто в цій світовій Марійській установі не знав, не чув, не відзначував „якогось" українського народу, української церкви, української Пречистої, Її ікон та книжок про Неї. Все що було наше, входило у відділ „Раша" або й інший, аж до такого парадоксу, що наші богослужбові книжки та молитовники церковним письмом вважали за... вірменські й давали їх у такий відділ. Вірмени були, але українці — ні!

Змагання за право

Але два роки тому, дякуючи кільком людям з ініціятивою (між ними Степан Кікта з Клівленду), все почало змінюватись. До Марійської бібліотеки прийшла на працю Галина Николишин, що має три дипломи і знання шістьох мов, і вони поставили вимогу — не кривдити великий український нарід, а зокрема українців — громадян ЗСА, та створити в Марійській бібліотеці окремий український відділ, тим більше, що Пречиста має своє окреме місце в історії, побуті, культурі та духовості українського народу.

Кожний з нас знає, як здебільшого реаґує на такі вимоги наше довкілля. Спершу — „нет, не било", потім технічні труднощі, мовляв, немає українського матеріялу, немає місця в бібліотеці, немає фондів і навіщо ділити, адже тоді кожний з 50 народів схоче мати свій відділ". Все це — знані нам „арґументи" й усі Г. Николишин відбивала науковою арґументацією, книжковими доказами, пильною працею та заявами, що українці самі розбудують свій відділ і самі його заповняють. Знайшлися і друзі та побратими, — бо хто з нас не зазнав опіки та ласки Пречистої! — і їх заходами (С. Кікти з Клівленду, Степана Ґели й Ірини Шумської-Мороз з Торонто, М. Лятишевської з Оттави, єпископа Івана Прашка з Австралії, Бориса Ямінського з Відня, Австрія, о. Василя Прийми з Франції, Р.Гузар з Дітройту, о.Михайла Гринчишина з Йорктавну, Інституту Дослідів Волині, Л. Гнатюк, І. Зельської та Л. Шулякевич, І. Захаркевича, Р. Коваля, А. Курдидика з Вінніпеґу та інших), надсиланими матеріялами та прихильністю українська Секція Марійської бібліотеки почала рости, на здивування та чудування тих, які не вірили, що українці взагалі існують.

За 1980 рік українських ікон, картин, книжок, карток, статуеток та іншого Богородичного матеріялу назбиралося стільки, що Марійська бібліотека не могла вже заперечувати українців та їх відданости і поклоняння Пречистій у безлічі Її чудотворних ікон, величних храмів на Її честь та масі Богослужб і пісень.

Першим виявом перемоги української Пречистої в Марійській бібліотеці у Дейтоні була мовчазна згода на окрему українську колекцію (чого досі нікому не дозволено) та на вилучення дотогочасних українських матеріялів із загального та інших відділів в окрему картотеку, проте, знову з заввагою, що, мовляв, та окрему сталеву шафу для тієї картотеки та для дальших матеріялів, що стали надходити, немає фондів. „Не було фондів" навіть на кошти пересилок та листування, а що вже казати про українську друкарську машинку, що так потрібна в усій цій справі. З прикрістю треба ствердити, що й місцеві й околичні українці, з яких цілий ряд має добреплатні місця (університет, бібліотеки,лікарні), не поцікавилися цим змаганням за місце для української Пречистої у світовій Марійській установі в Дейтоні, ні тим більше заходів у цій справі ні морально, ні матеріяльно не підтримали.

Перші успіхи

Та, не зважаючи на це, українська колекція в Марійській бібліотеці Дейтону здобула вже кілька вартих уваги успіхів.

1) У цьогорічному „Віснику Марійської бібліотеки", що виходить уже коло 20 років (від створення цієї окремої Марійської бібліотеки в системі Дейтонського університету), в ч. II з датою грудня 1980 року вперше віднотовано окремою великою вісткою, що українські матеріяли, завдяки Г.Николишин, С.Кікті й іншим щирим жертводавцям, яких змобілізувала українська преса, напливають до згаданої бібліотеки все більше і більше (названо всіх жертводавців, їх міста та їх дари). „Наша щира подяка їм усім, як теж тим, яких вони заставили допомогти нам розбудовувати нашу колекцію тих книжок, картин та експонатів, що виказують, як історія, культура й обрядові практики українського народу дають свідоцтво його палкої любови до Матері Бога-Сина", — закінчується ця вістка. А що сімтисячний наклад „Вісника Марійської бібліотеки" розсилають до високих шкіл та релігійних установ у всьому світі, таке признання для українців має свою непересічну вагу.

Продовження буде

Роковини Листопадового Чину в Ст. Пітерсбурзі

Дня 8-го листопада ц.р. українська громада в Ст. Пітерсбурзі, Флорида, врочисто відсвяткувала 63-ті роковини Листопадового Чину.

В місцевій Українській Католицькій церкві Св. Богоявлення Господнього о. д-р Остап Оришкевич відправив торжественну святу Літургію за український нарід та Панахиду за спокій душі і прославу Слуги Божого Митрополита Андрея і всіх поляглих в боях під час Визвольних Змагань.

Після Богослужби у залі української католицької церкви в 12-ій годині обід; зараз після кави та солодкого почалася програма святкувань. У святкуваннях взяли участь наші брати православні зі своїм парохом о. Юоієм Поченюком та його дружиною Тамарою; біля 130 осіб взяло участь у святі.

Цьогорічні святкування спонзорувало Українсько-Американське Товариство, яке сьогодні є промотором усіх дій, які тут відбуваються. При добре вдекорованій сцені почалась офіційна частина американським гимном, який відспівала молода солістка сопрано Христина Панчук.

Свято відкрив голова товариства УАТ Дмитро Сулима і в короткому слові накреслив ціль сьогоднішнього дня. Відтак Д.Сулима попросив головного доповідача мґра Романа Цегельського до слова. Прелеґент, маючи добре опрацьований реферат в двох мовах, змалював історичне тло, на якому відбувся Листопадовий Чин. Доповідач сказав, що саме тепер припадають роковини смерти Великого Слуги Божого Митрополита Андрея.

У мистецький програмі виступив хор „Україна" під дириґентурою інж. Богдана Бемка, якому акомпаньював проф. А.Омельський. Хор виконав три пісні „Далека ти..."; „Помолімось" і „Владико неба і землі". Громада рясними оплесками нагородила хор та його дириґента, який так безкорисно працює для поширення української справи в американському довкіллі. Два брати, Павло та Петро Бучинські, продеклямували вірш „У День Першого Листопада".

Місцева громада ніколи не забуває про дар українському інвалідові, і на цю ціль зібрано та переслано до Суспільної опіки українським комбатантам у Філядельфії 91 доляр.

На закінчення академії присутні відспівали „Ще не вмерла Україна".

Юліян Іваськевич

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ ВІЛЛІЯМ А. О'Нілл перейшов тригодинну операцію на серце. Серцеві специялісти, після довших обслідувань прийшли до висновку, що губернатор, який два тижні тому мав легкий серцевий удар, потребує операції і прочищення головних кров'яних судин, бо серце не отримувало достатньої кількости крови.

ЮВІЛЕЙ ПАТРІЯРХА

КРАЙОВА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО ТОВАРИСТВА

пригадує, що

в лютому 1982 року

Блаженніший Патріярх ЙОСИФ

закінчить 90 років життя.

З цієї нагоди відбудуться в Римі урочистості для відзначення цього небувалого ювілею Голови Помісної УКЦеркви. У ювілейних відзначеннях візьмуть участь владики, духовенство та миряни.

Напередодні ювілею миряни відбудуть свій IV Конґрес Мирян (14 і 15 лютого) та IV Делеґатський З'їзд Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО, 16 лютого). Головні ювілейні святкування з участю високих церковних достойників відбудуться 17 та 18 лютого.

Крайова Управа організує поїздку до Риму (12 до 21 лютого 1982), через аґенцію Scope Travel Inc., 845 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106, tel.: (201) 371-4004. Ціна поїздки 889 дол. (літак, готель, харчі 2 рази денно та ін.).

Закликаємо мирян, у першу чергу членів УПТ-ва, взяти участь у цій поїздці, щоб віддати поклін Ісповідникові Віри, невтомному борцеві за права УКЦеркви, Патріярхові Йосифові в день Його 90-их уродин, що припадають 17-го лютого 1982 р.

КРАЙОВА УПРАВА УПТ-ва

У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СВЯТКУВАННЯМ 75-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ЦЕРКВИ СВ. О. МИКОЛАЯ

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УНС В ЧІКАҐО

влаштовує

В НЕДІЛЮ 13-го ГРУДНЯ 1981 р.

в залі школи св. о. Миколая

(Райс і Левітт)

ІМПРЕЗУ ЗІ СЛІД. ПРОГРАМОЮ

1. ДОПОВІДЬ

«Вклад українців у розбудову міста Чікаґо»

проф. Ілинойського Університету — Мельвин Г. Галлі.

2. ДОПОВІДЬ

«Початки українського Чікаґо»

заст. гол. предсідника УНСоюзу

д-р М. Куропась

МИСТЕЦЬКИЙ ВИСТУП

кол. артистки

Чернівецького театру

п-і ЕВЕЛИНИ БЕЛЮЦЬ

(перший раз в Чікаго)

Перекуска: сир і вино

Початок імпрези: 1-ша година попол.

(по останній Службі Божій)

Вступ вільний

Конференція УВАН, присвячена пам'яті Дмитра Ревуцького

Сторіччя з дня народження і сорокаріччя смерти Дмитра Ревуцького, видатного українського ученого, фольклориста і мизикознавця, були відзначені в Ню Йорку в неділю, 22-го листопада, урочистою конференцією Української Вільної Академії Наук ЗСА.

Конференцію відкрив літературознавець Григорій Костюк, відзначивши у вступному слові, що Дмитро Ревуцький, обдарована і багатогранна людина, зробив великий вклад у вивчення українського фолкльору і в ділянки видавничу та музично-організаційну. Він належав до однієї з тих родин (як от Драгоманови, Чикаленки, Старицькі, Лисенки), які в кінці XIX і на початку XX сторіч в найтемніших умовах присвятили себе розвиткові української культури і науки.

Далі була прочитана доповідь музикознавця Василя Витвицького про життя і діяльність Дмитра Ревуцького.

Дмитро Миколайович Ревуцький народився 1881-го року в селі Іржавець на Полтавщині. Закінчив історико-філологічний факультет Київського університету. Одночасно був учнем і близьким співробітником Миколи Лисинка.

Від 1918-го року викладав у Київському музично-драматичному інституті імени Лисенка, від 1923—був співробітником Етнографічної комісії Української Академії Наук. На початку тридцятих років був переслідуваний владою і звільнений з праці. В 1938 році був поновлений.

Розпочавши працю на полі фолкльору, Дмитро Ревуцький зв'язався з визначними фахівцями—Климентом Квіткою і Філаретом Колессою, записував і досліджував думи. Вислідом його праці була книжка „Українські думи та пісні історичні", що вийшла в Києві 1919 року. У своїх працях він показував самобутність і повноцінність української культури.

Велика заслуга Ревуцького—його музично-видавнича праця. З його ініціятиви розпочато повне академічне видання творів Миколи Лисенка, видано два випуски „Козацьких пісень" та „Галицькі пісні". Ревуцький писав примітки до кожної пісні, а при козацьких піснях давав широке історичне підґрунтя оспіваних подій (наприклад, до пісень „Про руйнування Січі", „Про канальські роботи", „Про Калнишевського").

Доповідь В.Витвицького закінчилася словами про те, що праця Дмитра Ревуцького в ділянках фолкльористичній, музикознавчій, педагогічній і музично-організаційній—це великий внесок у культурно-національне надбання українського народу.

Проф. В.Завітневич у своєму слові про Д.Ревуцького зупинився на впливі музично обдарованої родини на майбутнього ученого і його молодшого брата, композитора Левка Ревуцького. У матері Д.Ревуцький вчився гри на фортепіяно. В селі пізнавав багатий український фолкльор і пізніше став знавцем його.

Вперше проф. Завітневич побачив Дмитра Ревуцького у 18 му чи 19 році, коли він викладав учителям методику викладання рідної мови, ілюструючи свої лекції майстерним читанням творів українського красного письменства. Промовець згадав про свою зустріч з Д. Ревуцьким на початку 30-их років. Учений виглядав засмученим: у той час він був переслідуваний владою, звільнений з праці.

Цікаві подробиці про життя і діяльність Дмитра Ревуцького розповів його син Валер'ян Ревуцький. Зокрема він згадав, що в двадцятих роках його батько був ініціятором перекладів текстів творів вокальної музики на українську мову. Він притягнув до праці поетів-неоклясиків Миколу Зерова, Максима Рильського, Михайла Драй-Хмару, Юрія Клена.

Ревуцький сам переклав лібретта кількох опер, наприклад, „Фавста", „Паяци", „Руслан і Людмила". Також переклав деякі тексти пісень Бетговена. Вершиною його майстерности були переклади поезій Генріха Гайне, музику до яких написали Шуберт і Шуман.

Валер'ян Ревуцький згадав, як у тридцятих роках партійні адміністратори втручалися в працю його батька. Директор Київського музично-драматичного інституту імени Лисенка, комуніст Семен Романюк, сказав професорові Ревуцькому: „На чорта ви мені співаєте про всяких Лоенгрінів давайте твори про пролетаріят". Незабаром Романюк звільнив Дмитра Ревуцького з праці в інституті начебто за „буржуазну ідеологію"

Вадим Павловський теж говорив про Дмитра Ревуцького, який був давнім другом його родини. Він пригадує як Ревуцький приходив з новознайденими і ним самим записаними піснями і співав їх.

Під час німецької окупації, 29-грудня 1941 року, Павловського повідомили, що на помешкання Ревуцького в Києві вчинено напад. Він кинувся туди і побачив у кріслі коло столу мертвого Ревуцького, голова була пробита ударами молотка. На столі лежав забризканий кров'ю рукопис, праця Ревуцького про Миколу Лисенка. В кімнаті вбивці покинули немов підпис під своєю роботою: червоноармійську шапку старого взірця—будьоновку.

Конференція закінчилась виступом бандуриста Юліяна Китастого, який виконав історичну пісню „Уже літ більше як двісті", Думу, аранжовка З.Штокалка і Думу з поеми Шевченка „Невільник", музика Федора Глушка.

Під час конференції була виставка публікацій Д.Ревуцького.

Любов Дражевська

Дружня...

(Продовження зі стор. 2)

ниження своєї гідности, і низький рівень життя, і багато іншого. Одного він не подарує: заборону чинити сваволю на його рівні панування над людьми.

„Я — ваш закон!" — кидає в'язням майор Федоров, коли ті вказали на незаконність його вимог. „Не переч моїй волі!", „Что хочу, то і ворочу!". От де виявляється російський характер, що прагне панування та сваволі.

Російському народові властива нетолерантність до інших народів та релігій. Він терпимо ставиться лише до тих, хто пристосовується до нього, перестроюється на його манеру. Бувши меншістю у більшості совєтських республік, росіяни не засвоюють мови, культури та звичаїв корінних народів, ставляться до них зневажливо, з погордою, стараються всіма засобами русифікувати місцеве населення, викорінюють його національний дух.

Має незаперечну рацію С. Каравaнський, твердивши, що панівне становище російської нації серед усіх підневільних народів Совєтського Союзу робить росіян конформістами, опертям совєтської влади.

В АДЕНІ ВЕЛИКОМУ ПОРТІ І СТОЛИЦІ Південного Ємену відбулася зустріч президентів обидвох Єменів — Південного, опанованого комуністами, й властивого, або північного, керованого національними силами. У висліді довгих переговорів президент Ємену Алі Абдулляг Салєг і президент Південного Ємену Алі Нассер Мохаммед підписали договір про співпрацю. В тому договорі вони зобов'язалися продовжувати акцію за об'єднання обидвох Єменів. Подібний договір уже був заключений обидвома Єменами 1979 року, але після цього дійшло поміж ними. до відновлення боротьби.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.

ІВАНА СКВІРТНЯНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 15-го грудня 1981 року

в церкві св. Покрови в Озон Парку, Н. Й., о год. 7-ій веч.,

в церкві св. Хреста в Асторії, Н. Й., о год. 7:30 ранку,

в каплиці Колегії св. Василія Великого у Стемфорді, Конн.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з бувшими Парафіянами міста Зборова, що в неділю, дня 6-го грудня 1981 року упокоївся в Бозі в місті Балтімор, Мд., довголітній парох церкви Преображення Господнього в Зборові, Україна,

св. п. о. радник Митрополичої Консисторії

РОМАН ГАНАС

бувший старшина УГА та церковно-суспільний громадський діяч на Рідних Землях і на еміґрації.

Опечаленій Родині глибокі співчуття складає —

ЗБОРІВСЬКИЙ КОМІТЕТ у ЗСА

Замість квітів на свіжу могилу жертвуємо 50.00 долярів на виховання місіонерів.

Волею Всевишнього, 7-го грудня 1981 року
відійшла від нас у Вічність,
наша Найдорожча, Улюблена і ніколи Незабутня
МАМА, БАБУНЯ І ТЕЩА

бл. п.

НІНА АНТОНІВНА БАСЮК

У глибокому смутку:
донька — НАТАЛІЯ
зять — СЕТ ЛЕВІН
внучка — ДЖЕНІ

У глибокому горю повідомляємо Друзів та Знайомих,
що в понеділок, 7-го грудня 1981 року
відійшла у Вічність
наша Найдорожча МАМА

бл. п.

НІНА АНТОНІВНА БАСЮК

ПАРАСТАС відбудеться о год. 7:30 веч., у четвер, 10-го грудня 1981 року в церкві св. Покрови при 6627 Норт 12-та вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в п'ятницю, 11-го грудня 1981 р., о 9-ій год. ранку — **СЛУЖБА БОЖА**, там же, а опісля **ПОХОРОН** у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

діти — ВІКТОР, НАТАЛІЯ І ОЛЕНА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у Вічність
дня 3-го квітня 1981 року
наша Найдорожча
МАМА, БАБУСЯ, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

АННА ДМИТЕРКО-РАТИЧ

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку та глибоку вдячність Рідним, Приятелям, Знайомим і Представникам Організацій, які так численно взяли участь в похоронних обрядах та виявили своє співчуття усно або письмом. Всім, що зложили квіти і пожертви на Служби Божі та всім, що замість квітів на могилу Покійної зложили пожертви на благородні цілі, висловлюємо нашу сердечну подяку.

Ми дуже вдячні Всеч. о. Давидові Клуні, парохові церкви Різдва Преч. Діви Марії в Ню Брансвик, за відвідини Хворої в лічниці, за відслуження похоронних відправ, за прощальні слова та відпровадження покійної на цвинтар св. Петра в Ню Брансвик.

Наша щира подяка представникам організацій, які прощали Покійну по Парастасі: Вп. п-і Е.Гойдиш від Крайової Пластової Старшини, Вп. п-і О.Муссаковській від Окружної Управи СУА, Вп. п-і М.Цимбалістій від 65-го Відділу СУА, якого засновницею була Покійна, Вп. п-і О.Бокало від 4-го новозаснованого Відділу СУА, який прийняв ім'я Покійної, Вп. д-р Б.Цимбалістому від Українського Музею та Вп. д-р І.Головінському від місцевої Станиці Пласту і від свого батька Всеч. о. митр. В.Головінського, бувшого УСС-са.

Складаємо сердечну подяку усім учасникам жалібної тризни:—невимовно вдячні ми голові СУА Вп. мгр І.Рожанковській за прощальну промову, в якій накреслила постать і життевий шлях Покійної. Щиро дякуємо за прощальні слова Вп. п. Гр. Добушеві від місцевих Відділів УККА та ООЧСУ, Вп. д-р Л.Ткач за теплий родинний спомин про Покійну та за передання прощального привіту УСС-ів від захворілого д-ра С.Ріпецького, як рівнож Вп. Паням: Г.Коренець, мґр Е.Цісик, І.Левицькій, Е.Леськів та Вп.Панам: С.Старожитникові, Є.Ратичеві, інж. Я.Ощудлякові за особисті спомини про Покійну.

Важко знайти слова, щоб висказати належну подяку Родині і Приятелям, які прибули помимо віку і власних недомагань, перемагаючи труднощі подорожі, щоб віддати останню прислугу Покійній Мамі. Це в першу міру довголітнім приятелям Покійної Вш. Паням О.Блавацькій, А.Кисілевській і Ю. Цурковській.

Ми незмірно вдячні Вп. Паням, членкам 4-го і 65-го Відділів СУА та членкам Сестрицтва Церкви Різдва Преч. Діви Марії, та членам місцевої громади, які не жаліли труду і зайнялися приготуванням тризни та були помічні словом чи ділом під час похоронів.

Ми вдячні Вп.п. рд. І.Кедрин-Рудницькому за статтю про Покійну у „Свободі", рівнож дякуємо за поміщення прощального слова Вп. п-і мгр І.Рожанковської в „Нашому Житті" та за спомин Вп. п-і Д.Ярославської на сторінках „Жіночого Світа". Вп. д-ру С.Банахові висловлюємо щиру подяку за довголітню лікарську опіку над Покійною Мамою.

„Наша окрема подяка за квіти, що їх надіслали Родина та приятелі, а це: О.Балах, А.Беніц, О.Блавацька, М.Блис зі сином, О.і П. Бокали, Родина Букачевських, М.Гира, М. і Ф. Гольц, М.Голуб, Д.Гусар, Родина Демедюків, Ю.Дуда, Цісики, Ю.Цурковська, 4-ий Відділ СУА, 65-ий Відділ СУА, Фірма Е.Р. Сквібб.

Дякуємо за ласкаві пожертви на Служби Божі, які зложили слідуючі Вп.Пані і Панове: Е. і М.Александер, Я. Березовський, Й. Вірхиянська, Родина П.Гири, Родина Сем.Гири, Родина Ст.Гири, Родина Гошко, І.Гронь з дітьми, І. і І.Ґойдичі, Ю.Дуда, о. диякон Б.Карась, О. і І.Кузьмаки, Родина П.Литвина, М. і Е. Леськові, В. і Г. Лойки, Родина П.Лукачин, Родина Мк-Партлянд, Н.Навроцька, М.Одомірок, Працівники Шк. Кафетерії в Меточен, Родина Ратичів, А. і В. Раки, А.Рак, М. і М. Русінак, Сестрицтво Різдва Преч. Діви Марії, Л.і В.Старухи, О.Танчак, М.Ткачук з дітьми, Родина К.Туряно, Е. і М. Цісики.

Для вшанования світлої пам'яті Покійної зложено підчас тризни і після похоронних обрядів жертви на різні цілі, які вже частинно були подані в пресі. Слідуючі Пані і Панове зложили пожертви:

На Пресовий Фонд „Нашого Життя":—О.Балах, А.Беніц, Я.Березовський, М.Білас, О.Блавацька, М.Блис, Л.Бокало, Я.Букачевська, А. і У.Вовк, Л.Волинець, М. і М. Гатали, Л.Гладка, О.Гнатейко, І. і Н.Головінські, М. і Ф. Гольц, Я. і О.Городецькі, Д.Гусар, „Данилюк, Н.Дума, О. і Я.Заремби, І.Качмарська, І.Кіндрачук, Л.Кіршак, А.Кисілевська, Т.Коверко, А.Козій, І.Комар, Г.Коронець, Родина О.Лазор, Б.Лантвіт, О.Лопатинська, В.Матіїв, Е.Милян, С.Микитка, О.Муссаковська, В. і С.Недільскі, С.Онуфрик, ООЧСУ—Відділ 33, Ал.Ощудляк, Я. і Ал.Ощудляки, Н.Павлишин, П. і Т. Панкевичі, П.Папроцька, Д.Пенцак, П.Попів, Г.Прісак, О.Процюк, Е.Прядка, Ал.Ратич, Є.Ратич, Є і Д.Ратичі, Л. і А.Ратичі, О. і І.Ратичі, Н.Рінник, О.Рогожа, П.Савка, В. і Л.Саленки, М.Січинська—Орисік, М. і М. Слободяни, У.Старосольська, Ф.Стеж, СУА—Відділ 4, СУА—Відділ 65, УНС—Відділ 353, Б. і Р.Федасюки, О.Цар, Т. і М. Царі, Р. і С. Цегельські, М.Ценко, Е.Цісик, І.Чайківська, О. і Л.Щури, Родина Якубович, І. і О.Яцишин.

Разом: 1148.75 дол.

На Український Музей в Ню Йорку:—П. і О.Бокали, Я. і Я. Букачевські, З.Воробець, Гр. і Г.Добуші, М.Голуб, Д. і Д.Кострубяки, Б. і Г.Котис, А. і Л.Лемішки, М. і Е.Леськові, Х.Навроцька, ООЧСУ—Відділ 33, О. і Л.Ратичі, О.Різник, Н.Рінник, М. і В.Ровенки, І.Рожанковська, М. Савчак, М. і М. Слободяни, СУА—Відділ 92, У.Старосольська, Я. і Л.Ткачі, УККА—Відділ Бавнд Брук/Ню Брансвик, Б. і М.Цимбалісті, Н.Чарнецький.

Разом: 767.00 дол.

На Видавничий Фонд та Потреби Пласту:—Н.Каменецька, Т.Кушнір, Р. і І.Левицькі, А. і Я.Музички, В. і Д. Оріховські, Я. і Ал.Ощудляки, Пластова Станиця ч. 18, О. і І.Ратичі, Р. і Г.Ратичі, А. і М.Рудакевичі, М. і М.Слободяни, С.Слободян, Б. і О.Ткачуки.

Разом: 235.00

На Видання Книжки про ГОЛОД В УКРАЇНІ:—О. і Я. Ромахи: 25.00.

На БАБИН ЯР ФОНД:—О. і І. Ратичі: 50.00 дол.

На ФОНД УКРАЇНСЬКОГО ІНВАЛІДА:—С.Старожитник, Л. і А.Ратичі, О. і І. Ратичі, Р. і Г.Ратичі.

Разом: 60.00 дол.

На Церкву Різдва Преч. Діви Марії в Ню Брансвик:—Працівники Фірми Бендікс і Фірми Е.Р.Сквібб, О. і І.Ратичі.

Разом: 352.00 дол.

На ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ ФОНД:—Л. і Л.Зєлики, П.Конюх з родиною, С.Павлинський, В. і М.Палідвори, Н. і І.Сраневицькі.

Разом: 205.00 дол.

На Пресовий Фонд „ВІСТЕЙ КОМБАТАНТА":—М. і Б.Бігуси, О. і І. Ратичі, Н.Яблонська.

Разом: 100.00 дол.

Ще раз з щирого серця складаємо подяку усім за щедрі пожертви на повищі благородні цілі та прохаємо вибачення, якщо когось пропущено.

Сини—Любомир, Олег і Ростислав з Родинами

ПРОФЕСІОНАЛІСТИ ОБИДВОХ ДЕМОКРАТИЧНОЇ і Республіканської партій погоджуються, що у виборах в 1982 році домінуватиме питання економії, в першу чергу безробіття і рецесія. Очевидно, обидві партії надіються на здобутки: демократи кажуть, що вони, наприклад, здобудуть губернаторські місця в Арканзо, Міннесоті, Огайо, а республіканці в Кензас, Арізоні і Тексасі. Тяжко покищо передбачити як випадуть вибори у стейтах Ню Йорк, Коннектикат, Айдаго, Неваді, Вермонті та інших.

Неактуальна...

(Продовження зі стор. 2)

має повну рацію, що українські соціялісти, хоч найактивніші в тій нашій добі нашої визвольної війни, не розуміли і не хотіли розуміти, що після сторіч неволі можна здобути, оборонити і закріпити волю тільки збройною силою. І смертельним гріхом тодішніх соціялістичних лідерів був наївно-мрійницький пацифізм.

Продовження буде

Відзначили роковини у Милвокі

У неділю, 1-го листопада ц.р., відбулась у Милвокі святочна академія, присвячена 1-му Листопаду 1918 року і Відновлення української держави Актом 30-го червня 1941 року. Після Богослуження о. крилошанин Іван Олексюк відправив Панахиду за померших героїв. Відтак громада перейшла до парохіяльного будинку, де відбувся концерт. Свято відкрив інж. Богдан Лехман, а молитвою започаткував о. крилошанин Іван Олексюк. Під проводом Богдана Лехмана відспівали американський гимн і відтак почалась програма свята.

Головним доповідачем був письменник Любомир Рихтицький з Чикаґо, а також виступив мішаний хор „Дніпро" Спілки Української Молоді з Палатайну, Ілл., який заспівав шість пісень.

Неллі Лехман, яка є директоркою школи українознавства, а також головою СУА, і Уляна Тишинська підготовили дітей з деклямаціями і піснями. Присутні обдарували їх бурхливими оплесками. Поему „За волю борцям України", яку написала Лідія Олексюк, деклямував Григорій Курилець.

Спонзорами святочної академії були такі місцеві організації: Відділ УККА голова Андрій Ґнип, СУМ-А голова Йосиф Баглай; СУА (голова Н.Лехман) й ООЧСУ (голова Константин Павляк). Інж. Б.Лехман, культурно-освітній референт УККА, і Богдан Завадівський від СУМ-А, спільно підготовили програму. Після академії був обід для гостей і громади. Обід приготовив знаний в громаді шеф Петро Дідун, а допомагали пані: Ясінська, Дідун, Макар, Мельник і Яремко.

На закінчення спільно відспівали український гимн, а гостям - „Многія літа".

Присутній

Зростає роля...

(Продовження зі стор. 1)

було дуже велике — Велика Британія згідно з її звичаєм не подала ані докладного числа вояків, які брали участь у вправах, ані назви частин, до яких вони належали, — одначе вправи ті мали велике стратегічне й політичне значення.

Американські військові одиниці і їхнє командування мали перший раз змогу запізнатися з тереном Оману та з умовами, у яких їм у випадку оборони тієї країни і прилягаючих обширів, прийдеться оперувати. Найважнішим було вивчити умови доступу до височини, яка творить берег просмику Ормуз. Своєю присутністю в тому районі американське командування збройних сил підкреслило свою готовість у потребі його силою захищати.

ДОПОВНЕННЯ ДО РЕПОРТАЖУ

У репортажі про З'їзд Українських Ветеренарних Лікарів в Чикаго 10-11-го жовтня ц.р., що був на сторінках „Свободи" ч. 208 з 3-го листопада, пропущено рядок, який звучить: Майстром церемонії під час бенкету був д-р Богдан Ткачук, який блискучо вив'язався із свого завдання і таким чином дуже спричинився до успіху бенкету і мистецької програми, якою вміло проводив.

Тому що на це звернули уваги деякі учасники з'їзду, вважаю своїм обов'язком доповнити мій репораж цією інформацією і рівночасно вибачитися за це недотягнення з моєї вини.

Роман Барановський

Пам'яті Івана Панчука

У п'ятницю, 6-го листопада, надійшла до нас сумна вістка про смерть Івана Панчука, відомого українського громадського діяча і чудової людини.

Св. п. І.Панчук мав надзвичайну силу волі та витривалість і довго й мужньо боровся з невиліковною недугою, продовжуючи дбати про інших. Буквально до самого кінця свого життя Іван Панчук піклувався про розвиток українських студій при Мишиґенському університеті, звертався до знайомих із проханням допомогти у цій дорогій його серцю справі — телефонував, писав уже тремтячою рукою листи. Очікуючи неминучого прощання з земним існуванням, повний фізичного болю Панчук ніколи не скаржився, навіть знаходив сили жартувати й підтримувати інших. Він спокійно, як добрий господар і адвокат, розподілив усе своє майно, подбав про свою улюблену жінку й своїх дітей, заповів Українському Гарвардові свою цінну Шевченкіяну і не забув щедрим даром Мишиґенського університету, який недавно створив Український стипендійний фонд його імени.

Про невтомну працю цієї талановитої людини вже писали багато і ще писатимуть. Сьогодні хочеться згадати про щедре щире серце цього сина українського хлібороба та його дружини, які навчили свого Івана любити все українське. Ще змалку почув він від матері про Тараса Шевченка. Мати, малощо не єдина письменна людина в їхній околиці в Канаді, любила читати „Кобзаря" вечорами, коли сусіди збиралися до їхньої хати послухати проникливі вірші Тараса. Це була найкраща школа для малого хлопця, що зробила з нього щирого українця. Іван Панчук говорив доброю українською мовою, хоч ніколи не відвідував жадної школи українознавства. Він знав і любив українську літературу та історію, їздив в Україну, щоб побачити село та родичів своїх батьків, відчути запах рідної землі.

Свою любов до українського народу св.п. І.Панчук виявляв у дії, заохочуючи молодь до українських студій. Він умів знайти дорогу до людського серця своєю щирістю і справжнім зацікавленням і співчуттям.

Під час однієї своєї подорожі до Києва запізнався він з молоденькою українською поетесою, яка бідувала там зі своєю старенькою матір'ю. Це знайомство переросло у зворушливу приязнь. Вони листувалися, і у своїх листах І.Панчук давав Лесі відчути свою батьківську опіку, за яку вона платила йому щирою вдячністю.

Уся наша українська громада в Анн Арборі, цінила цю надзвичайну людину. За ті кілька років, що Іван Панчук співпрацював з нами як голова Асоціяції українських студентів Мишиґенського університету ми пізнали його вміння вести працю по-діловому та в американському демократичному дусі. Ми навчилися шанувати його практичну думку та організаторський хист, його далекозорість, об'єктивність та відданість українській справі. Ми боляче відчуваємо втрату цього нашого доброго друга.

На прохання родини та згідно з бажанням спочилого замість квітів на могилу просимо посилати датки на Український Стипендійний фонд ім. Івана Панчука на адресу: Slavic Department, U. of Michigan, Ann Arbor, Mich. 48109.

Ася Гумецька

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА МОЛОДИХ

Ню Йорк, Н.Й. — В приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 схід 79-та вулиця проходить тепер від 28-го листопада до 11-го грудня ц.р. мистецька виставка молодих артистів: Ляриси Мартинюк-Гладкої, Христини Котляр-Цюри і Анни Пащак-Дениcик. Виставку можна відвідувати кожного дня, крім понеділка, від 12-6 вечора.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го ГРУДНЯ 1981 р.

Ню Йорк, Н. Й. Сходини Б-ва св. Володимира — 130-ий Відд., о год. 2:30 по пол., в хаті п. Гнатишина, 600 East 6th Street, New York, N.Y. — Управа.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Ів. Франка 266-ий Відд., о год. 4:30 по пол., в домі Укр.-Амер. Горож. Клюбу, 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір Управи на 1982 р., внески, запити та дискусія. Приявність всіх чл. обов'язкова. — С. Когут, предс., М. Кривулич, кас., В. Варшона, секр.

Північний Бруклин, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького — 158-ий Відд., о год. 12-ій дня, після другої Служби Божої в церковній залі при Н. 5-ій вул. На порядку нарад: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової Управи на 1982 р. Проситься чл. численно прибути. Якщо на означений час не буде відповідне число членів, збори відбудуться на годину пізніше без огляду на кількість присутніх. — Управа Т-ва.

НЕДІЛЯ, 20-го ГРУДНЯ 1981 р.

Дітройт, Миш. Річні загальні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд., о год. 2-ій по пол., в залі УНДому, 4655 Мартін вул., із звичайним порядком нарад. Безпосередньо по Річних загальних зборах відбудуться Звичайні місячні збори, для полагодження біжучих справ пов'язаних із діяльністю Відділу. — В. Папіж, гол., П. Семеґен, прот. секр., Я. Базюк, фін. секр.